

УДК 37.034

О.П. Семотюк
O.P. Semotyuk

ДУХОВНІ ЦІННОСТІ ЯК ДОМІНАНТА ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАВДАНЬ

SPIRITUAL VALUES AS A DOMINANT OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGY

Картина сучасного світу змінюється з досі небаченою швидкістю. У межах одного покоління відбуваються глибокі перетворення в економіці і техніці, політичних системах, соціокультурних відносинах. Крім того, для подолання кризових явищ недостатньо лише трансформації соціальних і політичних структур. Необхідні глибокі зміни у свідомості та поведінці сучасної людини, які облагородили б її внутрішній світ. Тому морально-духовне виховання підростаючої особистості на сучасному етапі є пріоритетним завданням усієї освітньої системи. У контексті педагогічних завдань формування і розвитку особистості необхідною є домінанта духовних цінностей. Під духовним вихованням у науковій педагогіці розуміють процес формування ціннісного ставлення до життя, що забезпечує гармонійний розвиток людини. Основою формування національних духовних цінностей сучасної особистості є морально-світоглядні цінності українського етносу. В основу Концепції національного виховання покладено національну ідею, що сприяє національній ідентифікації і розвитку культури української молоді, оволодінню нею цінностями суспільного життя, а також забезпечує формування в молодого покоління національної свідомості та почуття патріотизму. Категорії морального і духовного виховання тісно пов'язані між

собою, адже моральність людини є складовою її духовного зростання. Моральні норми найбільшою мірою визначають внутрішній світ людини, його сутнісні характеристики. Сьогодні можна говорити про те, що упродовж останніх двадцяти років у нашому суспільстві склався новий образ моралі, можливо, саме через свою неузгодженість із моральною практикою. Тепер мораль мислиться і сприймається як докорінна ознака культури, її смислове ядро, спрямовуюча сила. У пошуках універсалій, здатних заповнити простір духовного життя особистості, сучасна українська культура звертається в першу чергу до традиційних цінностей.

Виховання — це процес утворення моральної і духовної основи людської особистості, а освіта — процес розвитку розумових здібностей. Думати, що освіта дає людині й моральний розвиток, немає жодних підстав. Метою освіти має стати розвиток у молоді потреби морального самоудосконалення та культивування духовних цінностей. У контексті розбудови України як демократичної, правової держави актуалізується проблема морального виховання молоді, адже поступальний розвиток суспільства значною мірою залежить від рівня моральності і соціальної зрілості його громадян.